Gå ikke glip

Oktober 2020
NCFF

Gå ikke glip
1. udgave 2026
Copyright © 2020 Forfatterne & NCFF

Forfatter: NCFF

Indholdsfortegnelse

Baggrund 4

Forslag til virtuelt forløb 6

Forslag til fysisk forløb 8

Baggrund

Stadig færre ønsker at lære fremmedsprog, og stadig færre bliver rigtigt gode til det. For at finde løsninger på dette, besluttede den tidligere regering en fremmed-sprogsstrategi, *Strategi for styrkelse af fremmedsprog i uddannelsessystemet,* og som et led i den blev Det Nationale Center for Fremmedsprog, NCFF, åbnet i september 2018.

NCFF's foreløbige undersøgelser tyder på, at en væsentlig grund til, at de unge ikke vælger fremmedsprog, er, at mange unge har den fejlagtige opfattelse, at det eneste fremmedsprog, de får brug for, når de er færdige med skolen/ gymnasiet, er engelsk.

Men at engelsk skulle være det eneste fremmedsprog, man kan få brug for, er – som I også ved – forkert. Næsten alle vil på et tidspunkt – til videre studier, i deres arbejdsliv og privat – få brug for deres fremmedsprogskompetencer og deres eventuelle andre modersmål end dansk; og mange af dem vil på det tidspunkt ærgre sig over, at de ikke lærte mere, mens de havde muligheden for det. Der er alt for mange oplevelser, kontakter, jobs og muligheder, man kan komme til at gå glip af, hvis man ikke har et åbent sind for fremmedsprog.

Det er præcis den historie, NCFF prøver at fortælle i filmen *Gå ikke glip*[1] :

Her fortæller 12 meget forskellige personer levende og inspirerende om deres oplevelser med fremmedsprog. De kommer fra forskellige brancher/studier og fortæller om deres forskellige motivationer, deres tilgange, deres oplevelser, kort sagt: hvad fremmedsprog-skompetencer er for dem og har gjort for dem. Fælles er budskabet: Fremmedsprogskom-petencer får man brug for, næsten uanset hvordan ens livsbane kommer til at forløbe, men det er ikke altid, man kan forudsige hvordan, så derfor handler det om at gribe mulighederne, når de er der.

1. Tak til Skolekonsulent Ann Katrine Rannestad ved Aalborg Kommune for ideen til titlen.

Det er vores håb, at I kan bruge filmen som en hjælp til at åbne de unges øjne for:

- At fremmedsprog ikke bider.
- At fremmedsprog åbner døre på mange måder.
- At fremmedsprog ikke *altid* behøver at være skrevet eller udtalt helt perfekt for at virke.
- At fremmedsprogskompetencer er vigtige kompetencer på lige fod med andre kompetencer.
- At fremmedsprog er mangfoldige, sjove, spændende, udfordrende, interessante – etc.

Vi forestiller os, at filmen kan bruges i grundforløbet som introduktion til studie-retninger; i AP som løftestang til at tale om sproglig mangfoldighed og transparens; som indspark på alle klassetrin til en bred forståelse af karrierelæring og måske på en sprogdag. Der er masser af muligheder for at få en god snak med eleverne om alt det, der er rundt omkring det at kunne et sprog.

NCFF ved også, at hverdagen er presset, hvorfor vi her kommer med forslag til, hvordan man kan arbejde med filmen både som et virtuelt forløb og som et fysisk.

Forslag til virtuelt forløb

Varighed: Et modul på 90 minutter (heraf 22 min. film), uden efterbearbejdning snarere 45 minutter.

Før undervisningen/forberedelse hjemme:

1. Brainstorm om hvad eleverne bruger sprog til, hvad sprog kan bruges til, oplevelser med sprog osv. Fælles i f.eks. et google-docs dokument, eller individuelt, inden man ser filmen.
2. Alle ser filmen som forberedelse og bliver bedt om især at fokusere på, hvilke argumenter for at lære fremmedsprog deltagerne kommer med. Også dette kan skrives i et fællesdokument eller laves individuelt.

Gennemgang og diskussion:

1. Alle mødes virtuelt f.eks. via Zoom. Underviser laver laver en poll til eleverne om, hvor mange sprog der tales i klassen.
2. Underviser samler op med fokus på de mange sproglige resurser, der er i lokalet, og en snak om, at det er naturligt, uundgåeligt og gavnligt at trække på alle sine sproglige resurser, når man lærer fremmedsprog (kaldes i forskningen 'translanguaging'[2]). Det betyder også, at sproglig udvikling altid vil indebære, at man laver fejl. Det er helt uundgåeligt og den eneste måde, man kan lære sprog på.
3. Underviser sender eleverne ud i mindre grupper, såkaldte break-out rooms af 3-4, og eleverne diskuterer følgende spørgsmål:
   - Hvad vil det for dig sige at kunne et sprog?
   - Hvornår synes du, at man er god til et sprog? (lyder det, som om de deltagende er perfekte til deres fremmedsprog?)

2. At trække på andre sprog eller på modersmålet i (noget af) undervisningen. Defineres som "the process of making meaning, shaping experiences, gaining understanding and knowledge through the use of two languages". (Baker 2011, 288)

- Hvilke begrundelser kan I finde for at lære fremmedsprog? (egne og fra filmen)
- Hvordan mener du, at man bedst kan lære sprog? Er det det samme for alle? Er der forskel ift. hvad man skal bruge sproget til?
- Hvis man er tosproget, er det så ensbetydende med, at man har to 100% lige godt fungerende sprog?

4. Alle mødes igen, grupperne præsenterer et par af deres svar, og spørgsmålene diskuteres i plenum

Efterbearbejdning:

- På baggrund af de fremmedsprogskompetencer, der er på holdet, kan underviser lade eleverne undersøge et aktuelt emne som f.eks. klimaforandringer, MeToo, Covid-19 eller andet via originalkilder, sådan at de, der f.eks. kan spansk, finder et spansk indlæg etc. Det kan være ganske korte tekststykker som f.eks. Twitterindlæg, små nyhedskommentarer eller Instagram. Herefter kan underviser og elever diskutere, om der er forskelle eller ligheder mellem de måder, emnerne bliver behandlet på i de respektive lande, og hvad forståelsen for sproget – og kulturen – betyder for kommunikationen om emnet.

Forslag til fysisk forløb

Varighed: Et modul på 90 minutter (heraf 22 min. film).

Introduktion:

- Par-brainstorm om, hvilke sprog eleverne taler, hvad eleverne bruger sprog til, hvad sprog kan bruges til, oplevelser med sprog osv.

Gennemgang og diskussion:

1. Underviser skaber sig et overblik over par-brainstormen, især hvilke sprog eleverne taler og skriver på tavle.
2. Underviser samler op med fokus på de mange sproglige resurser, der er i lokalet og en snak om, at det er naturligt, uundgåeligt og gavnligt at trække på alle sine sproglige resurser, når man lærer fremmedsprog (kaldes i forskningen 'translanguaging'[3]). Det betyder også, at sproglig udvikling altid vil indebære, at man laver fejl. Det er helt uundgåeligt og den eneste måde, man kan lære sprog på.
3. Filmen vises, og eleverne bliver bedt om undervejs især at fokusere på, hvilke argumenter for at lære fremmedsprog deltagerne kommer med.
4. Underviser sender eleverne ud i mindre grupper af 3-4, og eleverne diskuterer følgende spørgsmål:
   - Hvad vil det for dig sige at kunne et sprog?
   - Hvornår synes du, at man er god til et sprog? (lyder det, som om de deltagende er perfekte til deres fremmedsprog?)
   - Hvilke begrundelser kan I finde for at lære fremmedsprog? (egne og fra filmen)
   - Hvordan mener du, at man bedst kan lære sprog? Er det det samme for alle? Er der forskel ift. hvad man skal bruge sproget til?

3. At trække på andre sprog eller på modersmålet i (noget af) undervisningen. Defineres som "the process of making meaning, shaping experiences, gaining understanding and knowledge through the use of two languages". (Baker 2011, 288)

- Hvis man er tosproget, er det så ensbetydende med, at man har to 100% lige godt fungerende sprog?

5. Alle mødes igen, grupperne præsenterer på skift et par af deres svar og spørgsmålene diskuteres i plenum.

Efterbearbejdning:

- På baggrund af de fremmedsprogskompetencer, der er på holdet, kan underviseren lade eleverne undersøge et aktuelt emne som f.eks. klimaforandringer, MeToo, Covid-19 eller andet via originalkilder, sådan at de, der f.eks. kan spansk, finder et spansk indlæg etc. Det kan være ganske korte tekststykker som f.eks. Twitterindlæg, små nyhedskommentarer eller Instagram. Herefter kan underviser og elever diskutere, om der er forskelle eller ligheder mellem de måder, emnerne bliver behandlet på i de respektive lande, og hvad forståelsen for sproget – og kulturen – betyder for kommunikationen om emnet.